

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки
Одеської обласної державної адміністрації
Комунальний заклад

“ОДЕСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ”

ІХ ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-
ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ
РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ
В УКРАЇНІ**

Збірник наукових праць

Одеса - 2026

УДК: 378.22+371.15 (007.2)

Редакційна колегія:

Головний редактор: Беляк О. М. – кандидатка педагогічних наук, доцентка, спеціалістка вищої категорії, викладачка-методистка, директорка Комунального закладу «Одеський педагогічний фаховий коледж»

Заступник редактора: Толопко О. О. – завідувачка практики (навчальної, виробничої), спеціалістка вищої категорії, викладачка-методистка Комунального закладу «Одеський педагогічний фаховий коледж»

Відповідальні секретарі:

Ліпінська О. Ф. – спеціалістка вищої категорії, викладачка-методистка, методистка Комунального закладу «Одеський педагогічний фаховий коледж»

Шмигановська О. С. – спеціалістка вищої категорії, викладачка Комунального закладу «Одеський педагогічний фаховий коледж»

Члени редакційної ради:

Пояркова О. С. – спеціалістка першої категорії, викладачка Комунального закладу «Одеський педагогічний фаховий коледж»

Стоцька А. В. – спеціалістка другої категорії, викладачка Комунального закладу «Одеський педагогічний фаховий коледж»

Традиційні та інноваційні підходи розвитку сучасної освіти в Україні. Збірник наукових праць. Одеса: КЗ «ОПФК», 2026. 214 с.

До збірника увійшли статті учасників IX Всеукраїнської науково-практичної конференції: науковців, аспірантів, викладачів, у яких розглянуто актуальні проблеми розвитку сучасної освіти, педагогіки, психології та методики навчання. У публікаціях висвітлено сучасні тенденції модернізації освітнього процесу, питання професійної підготовки майбутніх педагогів, формування ключових і фахових компетентностей здобувачів освіти, упровадження інноваційних та інтерактивних технологій навчання, використання цифрових освітніх ресурсів, а також психолого-педагогічні аспекти виховання, розвитку й соціалізації дітей та молоді. Окрему увагу приділено актуальним викликам функціонування освіти в умовах суспільних трансформацій, реалізації компетентнісного підходу, ідей Нової української школи та розвитку фахової передвищої освіти. Представлені матеріали відображають результати сучасних наукових досліджень і практичний педагогічний досвід, спрямовані на вдосконалення освітньої діяльності та підвищення якості професійної підготовки педагогічних кадрів.

Публікації можуть використовуватися науковцями, викладачами закладів вищої та фахової передвищої освіти, учителями, здобувачами освіти, аспірантами, методистами і всім, хто цікавиться актуальними проблемами розвитку сучасної педагогічної науки та освітньої практики.

©КЗ «ОПФК», 2026

ЗМІСТ

БЄЛЯК Ольга ЦЕНТРИ ПІДТРИМКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ РЕЗИЛЬЄНТНОСТІ ПЕДАГОГІВ	8
БИТКА Валерія ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: НОВІ ЗМІСТИ ТА ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ	13
БІЯЗІ Мар'яна ТВОРЧІ МЕТОДИКИ ЯК ЗАСІБ ЕМОЦІЙНОЇ СТАБІЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ	17
БОНДАР Сергій ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ВИКЛИКІВ	23
БОРОДІН Олексій ЦИФРОВА ВАЛІЗА ПЕДАГОГА: ТРАНСФОРМАЦІЯ ТРАДИЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ЧЕРЕЗ ГЕЙМІФІКАЦІЮ Й ІНТЕРАКТИВНІ ПЛАТФОРМИ	25
БУДНІК Анжела СТРАТЕГІЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ТА МОВНОЇ АДАПТАЦІЇ ІНОЗЕМНИХ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ: ВІД ПСИХОЛОГІЧНОГО КОМФОРТУ ДО МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	28
БУЗДУГАН Євген КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У СИСТЕМІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ	34
ВАНІК Ангеліна, ОМЕЛЬЧУК Володимир ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ СІМ'Ї НА ВИХОВАННЯ ДИТИНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	38
ВЕЛИЧКО Тетяна ШЛЯХИ РОЗВ'ЯЗАННЯ КОНФЛІКТІВ МІЖ БАТЬКАМИ ТА ДІТЬМИ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ У СІМ'Ї	40
ВЕЛІКСАР Наталія ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ (ЗФПО)	45
ВЛАСОВА Ганна, ОСТАПЧУК Інна ВПЛИВ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО СТАНУ ПЕДАГОГА НА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	49
ГОРАНЬСЬКА Валентина ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ МИСТЕЦТВА В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	53

ДЕМІДЕНКО Яна ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	56
ДОЛДЕНКО Валентина ЦИФРОВІ АСИСТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ КОГНІТИВНОЇ ПІДТРИМКИ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ	59
ДОРОШЕНКО Вікторія ЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	65
ЗИНОВЄЄВА Ірина РОЛЬ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА У ФОРМУВАННІ ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ	71
КАРАСЄВИЧ Марина, КАРАСЄВИЧ Сергій ВПЛИВ ІГРОВОЇ РУХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ФІЗИЧНЕ ТА КОГНІТИВНЕ СТАНОВЛЕННЯ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	74
КОВАЛЬ Валерій ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ: РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	78
КОЛЕСНИК Єлизавета, МЕЛЕНТЬЄВА Катерина ВПЛИВ МОТИВАЦІЇ ТА ІНТЕЛЕКТУ НА УСПІШНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНОГО ЦИКЛУ	83
КОСЯКОВА Сніжана ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ АСИСТЕНТІВ УЧИТЕЛІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ	86
КРИВОРУЧКО Вячеслав ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ ЯК СКЛАДОВА ЯКІСНОГО НАВЧАННЯ	91
ЛАКТІОНОВА Юлія ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК АСИСТЕНТ У ПЕРЕВІРЦІ ПРОГРАМНОГО КОДУ: МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНФОРМАТИКИ	94
ЛЕОНОВА Вероніка ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	97
ЛИСТОПАД Олексій, ЛИСТОПАД Наталя ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО РОЗВИТКУ ТВОРЧОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ	102
ЛІПІНСЬКА Олена УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА ЯК ЗАСІБ ПСИХОЕМОЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	108

МАЄВСЬКА Марина ЯК СТВОРИТИ ІНФОРМАТИВНІ ТА ВІЗУАЛЬНО ПРИВАБЛИВІ ДІАГРАМИ З ТЕКСТУ ДЛЯ ПРЕЗЕНТАЦІЙ?	112
МАЙДАНЮК Анатолій ФІЗИЧНІ ВПРАВИ ДЛЯ СТАБІЛІЗАЦІЇ ЕМОЦІЙНОГО СТАНУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ПІД ЧАС ПЕРЕБУВАННЯ В УКРИТТІ: МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ	118
МАЙДАНЮК Єлизавета ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДО ДІЙ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЯХ: ПЕДАГОГІЧНИЙ ДОСВІД ТА РУЙНУВАННЯ СТЕРЕОТИПІВ	122
МАЛОФЄЄВА Ольга ТРАНСФОРМАЦІЯ УРОКІВ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ» ЗАСОБАМИ ГЕЙМІФІКАЦІЇ ТА ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	125
МАРДАРОВА Ірина, ГУДАНИЧ Наталія ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФОРМУВАННІ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	129
МАТЮШИН Сергій ФІЛОСОФСЬКО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ВИМІР ДИТЯЧОЇ ГРИ ЗА КОНЦЕПЦІЄЮ ГЕРБЕРТА СПЕНСЕРА	136
МІХЄЄВА Вікторія ВИКОРИСТАННЯ ОСВІТНІХ ВЕБ-КВЕСТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ	139
МІШАКІНА Марія МІКРОНАВЧАННЯ (MICROLEARNING) У ПІДГОТОВЦІ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	142
НАВРОЦЬКА Маріана ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ВИКЛАДАННЯ ЛЕКСИЧНОГО МАТЕРІАЛУ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	145
НЕСТЕРЕНКО Марина ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК КОРИСТЬ ЧИ РИЗИК ДЛЯ ФІЗИЧНОГО ТА ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я: ПОГЛЯД УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ	148
НІВНЯ Ганна РОЛЬ ВИКЛАДАЧА В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	152
ОЛІЙНИК Ірина ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	155
ОРДЕНКО Ірина СТВОРЕННЯ КАЗОК І МУЛЬТФІЛЬМІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В РОБОТІ ПЕДАГОГА	159

ПОПОВИЧ Ігор ЖИТТЄСТІЙКІСТЬ ЯК ВНУТРІШНІЙ РЕСУРС ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ	163
ПРИСЯЖНЮК Богдана, СОКОЛЮК Олена РОЛЬ СТОРІТЕЛІНГУ ТА КАЗКОТЕРАПІЇ У ФОРМУВАННІ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	167
СИРОЄЖКО Ольга ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ В МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	170
СКРИПНИК Надія ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО МОВЛЕННЯ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ	173
СТЕПАНЕНКО Андрій МОЖЛИВОСТІ ІКТ ДЛЯ РОЗВИТКУ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	177
ТКАЧЕНКО Сергій ОСОБЛИВОСТІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ВАРІАТИВНИХ МОДУЛІВ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ (НУШ)	181
ТКАЧУК Ірина МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЯК ЧИННИК ПІДТРИМКИ МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ	185
ТОЛОПКО Ольга РОЛЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ У ПРОФЕСІЙНОМУ СТАНОВЛЕННІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ	188
ТОПАЛ Тетяна ІГРОВІ МЕТОДИ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	192
ХИЖНЯК Ірина ЩОДЕННИК, ЕСЕ І ТВОРЧИЙ ПЕРЕКАЗ ЯК ФОРМИ РОБОТИ ІЗ СУЧАСНОЮ ДОКУМЕНТАЛЬНОЮ ПРОЗОЮ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРИ	195
ЧЕРНИХ Даріко, ЧЕРНИХ Володимир ВІЗУАЛЬНІ НОВЕЛИ ЯК ЗАСІБ ПОДОЛАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ ТРИВОЖНОСТІ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	199
ЧОРНОДУБ Світлана РОЛЬ МЕТОДУ «ТІНЬОВОГО ПОВТОРЕННЯ» (SHADOWING) У РОЗВИТКУ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	203

ШАЙКІНА Тамара ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ: ТЕОРЕТИЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ТА ПЕДАГОГІЧНА АПРОБАЦІЯ ІННОВАЦІЙНИХ СТРАТЕГІЙ І ТЕХНІК	206
ШМИГАНОВСЬКА Олена ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НА ЗАНЯТТЯХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	211

*Олексій ЛИСТОПАД, доктор педагогічних наук,
професор, завідувач кафедри дошкільної педагогіки
Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського», м. Одеса*
*Наталя ЛИСТОПАД, кандидатка педагогічних
наук, спеціалістка вищої категорії, викладачка-
методистка Комунального закладу «Одеський
педагогічний фаховий коледж», м. Одеса*

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО РОЗВИТКУ ТВОРЧОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Анотація

У статті розкрито теоретико-методичні засади підготовки майбутніх вихователів до розвитку творчості дітей дошкільного віку в умовах сучасної освіти. Проаналізовано сутність понять «творчість», «творчий потенціал», «педагогічна творчість», визначено особливості формування готовності майбутніх педагогів до розвитку творчих здібностей дітей. Обґрунтовано роль закладів вищої та фахової передвищої освіти у формуванні професійно-творчого потенціалу майбутніх вихователів. Визначено педагогічні умови ефективної підготовки, зокрема інтеграцію інноваційних технологій, розвиток рефлексивних умінь, використання діагностичних методик та практико-орієнтоване навчання. Наведено приклади організації освітнього процесу, спрямованого на розвиток творчості дітей.

Ключові слова: творчість, творчий потенціал, майбутні вихователі, дошкільна освіта, педагогічна творчість, професійна підготовка, інноваційні технології.

Summary

This article explores the theoretical and methodological foundations for training future educators to foster creativity in preschool-aged children within the context of modern education. It analyzes the essence of the concepts of “creativity,” “creative potential,” and “pedagogical creativity,” and identifies the specific features of developing future educators’ readiness to nurture children’s creative abilities. The role of institutions of higher and pre-higher vocational education in shaping the professional and creative potential of future educators is substantiated. Pedagogical conditions for effective training are identified, including the integration of innovative technologies, the development of reflective skills, the use of diagnostic methods, and practice-oriented learning. Examples are provided of organizing the educational process aimed at developing children’s creativity.

Keywords: creativity, creative potential, future educators, early childhood education, pedagogical creativity, professional training, innovative technologies.

Сучасні трансформаційні процеси в освіті актуалізують проблему розвитку творчої особистості як ключового пріоритету освітньої політики. Особливого значення набуває підготовка майбутніх вихователів до розвитку творчості дітей дошкільного віку, оскільки саме в цей період закладаються основи креативного мислення, уяви та самовираження. У сучасних умовах зростає потреба у фахівцях, здатних не лише передавати знання, а й створювати розвивальне середовище, що стимулює творчість дитини. Відтак, система підготовки у

зкладах вищої та фахової передвищої освіти має бути спрямована на формування професійної готовності майбутніх вихователів до здійснення такої діяльності.

Проблема педагогічної творчості та підготовки майбутніх вихователів знайшла відображення у працях сучасних науковців (А. Богуш, С. Гаврилюк, Н. Гавриш, В. Григоренко, І. Дичківська, Т. Дука, Л. Зданевич, Н. Каньоса, І. Княжева, О. Ковшар, О. Лугіна, І. Онишук, І. Пукас, Т. Танько, Т. Теличко та ін.). Зокрема, досліджено формування творчості майбутніх педагогів у процесі професійної підготовки [1, с. 73–78], інноваційну діяльність як прояв педагогічної творчості [2, с. 25–30]. Значну увагу приділено діагностуванню творчого потенціалу дітей [5, с. 98–102], аналізу зарубіжного досвіду [3, с. 58–62], а також проблемі безперервності творчого розвитку особистості [4, с. 91–95]. Експериментальні дослідження доводять ефективність цілеспрямованого формування професійно-творчого потенціалу майбутніх вихователів [6, с. 125–131].

Метою статті є теоретичне обґрунтування та характеристика особливостей підготовки майбутніх вихователів до розвитку творчості дітей дошкільного віку в умовах сучасної освіти. Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання: проаналізувати сутність понять «творчість», «творчий потенціал», «педагогічна творчість» у науково-педагогічній літературі; охарактеризувати особливості розвитку творчості дітей дошкільного віку; визначити зміст і структуру професійної готовності майбутніх вихователів до розвитку творчих здібностей дітей; проаналізувати сучасні форми, методи та технології підготовки майбутніх вихователів до розвитку творчості дітей; окреслити напрями вдосконалення професійної підготовки майбутніх вихователів у контексті сучасних освітніх трансформацій.

Творчість у сучасному науково-педагогічному дискурсі розглядається як інтегративна властивість особистості, що виявляється у здатності до продукування нових, оригінальних і соціально значущих ідей, способів діяльності та продуктів. Творчість охоплює когнітивний, емоційно-ціннісний і діяльнісний компоненти, забезпечуючи не лише створення інноваційного результату, а й процес самореалізації особистості. Творчість набуває особливої значущості, оскільки виступає як умова розвитку критичного мислення, уяви, ініціативності та здатності до самостійного прийняття рішень. У педагогічному контексті творчість інтерпретується як здатність суб'єктів освітнього процесу до конструювання нових педагогічних ідей, підходів і технологій, спрямованих на всебічний розвиток особистості дитини. Творчість пов'язана з організацією такого освітнього середовища, яке стимулює пізнавальну активність, самовираження та індивідуальний розвиток кожного вихованця. Відтак творчість виступає не лише характеристикою діяльності педагога, а й важливою умовою ефективності освітнього процесу загалом.

Педагогічна творчість вихователя закладу дошкільної освіти має свою специфіку, зумовлену віковими особливостями дітей та необхідністю врахування індивідуальних освітніх потреб. Педагогічна творчість проявляється у здатності до варіативного та гнучкого використання форм, методів і засобів навчання та виховання, створення розвивального освітнього середовища, що сприяє розкриттю творчого потенціалу кожної дитини, а також у здатності до педагогічної імпровізації та моделювання нестандартних освітніх ситуацій. Важливим аспектом є індивідуалізація та диференціація освітнього процесу, що дозволяє забезпечити особистісно орієнтований підхід до розвитку дошкільників [7, с. 68–73]. Педагогічна творчість передбачає готовність вихователя до інноваційної діяльності, впровадження сучасних освітніх технологій, рефлексії власного педагогічного досвіду та постійного професійного самовдосконалення. Педагогічна творчість розглядається як одна з ключових складових професійної компетентності майбутнього педагога, що інтегрує знання, уміння, ціннісні орієнтації та особистісні якості, необхідні для ефективної організації освітнього процесу та розвитку творчої особистості дитини.

Дошкільний вік обґрунтовано розглядається як сенситивний період для розвитку творчості, що зумовлено інтенсивним становленням психічних процесів і особистісних якостей дитини. У дошкільний віковий період активно формуються уява, фантазія, образне та асоціативне мислення, які виступають психологічною основою творчої діяльності. Саме в

дошкільному віці дитина виявляє природну схильність до експериментування, варіативності дій, створення нових образів і смислів, що проявляється у різних видах діяльності – ігровій, художньо-продуктивній, мовленнєвій. Наукові дослідження підтверджують, що ефективність розвитку творчого потенціалу дітей дошкільного віку значною мірою залежить від умов організації освітнього процесу. Йдеться про створення сприятливого освітнього середовища, яке забезпечує емоційний комфорт, підтримку ініціативи дитини, можливість вільного вибору діяльності та стимулювання самовираження. Важливу роль відіграє використання різноманітних видів діяльності, інтеграція мистецьких, пізнавальних і ігрових форм роботи, що сприяють розвитку креативності та формуванню індивідуального досвіду творчої діяльності [8, с. 45–60].

Суттєвим компонентом процесу розвитку творчості є діагностика творчого потенціалу дитини, яка дозволяє виявити рівень сформованості творчих здібностей, визначити індивідуальні особливості та освітні потреби дошкільників. Діагностичні процедури спрямовані на оцінювання таких показників, як оригінальність мислення, гнучкість, продуктивність, здатність до уявного перетворення та самостійність у виконанні завдань. Результати діагностики створюють підґрунтя для індивідуалізації освітнього процесу, добору адекватних методів і прийомів роботи, а також забезпечують можливість цілеспрямованого педагогічного впливу на розвиток творчого потенціалу кожної дитини [5, с. 98–102]. Дошкільний вік є визначальним етапом у становленні творчої особистості, а цілеспрямована організація освітнього середовища та систематична діагностика творчого розвитку виступають необхідними умовами ефективного формування творчих здібностей дітей.

Підготовка майбутніх вихователів у закладах вищої та фахової передвищої освіти має здійснюватися на засадах системності, наступності та практичної спрямованості, що забезпечує формування цілісної професійної готовності до розвитку творчості дітей дошкільного віку. Така підготовка передбачає органічне поєднання взаємопов'язаних компонентів, кожен із яких виконує специфічну функцію у становленні професійно-творчої компетентності майбутнього педагога. Теоретична підготовка спрямована на засвоєння системи наукових знань про сутність творчості, закономірності її розвитку в дошкільному віці, психолого-педагогічні механізми формування творчого потенціалу особистості. Теоретична підготовка охоплює опанування сучасних концепцій креативності, ознайомлення з методиками розвитку творчих здібностей дітей, а також формування наукового світогляду, що дозволяє майбутньому вихователю усвідомлено підходити до організації освітнього процесу.

Практична підготовка передбачає формування професійних умінь і навичок організації різних видів творчої діяльності дітей дошкільного віку. Практична підготовка реалізується через педагогічну практику, виконання практико-орієнтованих завдань, моделювання педагогічних ситуацій, участь у творчих проєктах і майстер-класах. У процесі такої діяльності майбутні вихователі набувають досвіду застосування методів і прийомів стимулювання творчості, розроблення власних дидактичних матеріалів, організації розвивального середовища. Рефлексивна підготовка є важливим складником професійного становлення майбутнього фахівця, оскільки забезпечує розвиток здатності до самоаналізу, самооцінки та корекції власної педагогічної діяльності. Рефлексивна підготовка передбачає формування вмінь осмислювати результати власної роботи, визначати труднощі та шляхи їх подолання, здійснювати професійне самовдосконалення. Рефлексія виступає необхідною умовою розвитку педагогічної творчості, оскільки сприяє усвідомленню індивідуального стилю діяльності та пошуку нових, більш ефективних підходів до організації освітнього процесу.

Важливо підкреслити, що ефективність підготовки майбутніх вихователів значною мірою залежить від інтеграції теоретичної та практичної складових, що забезпечує перенесення набутих знань у реальну педагогічну діяльність. Така інтеграція сприяє формуванню цілісного професійного досвіду, розвитку креативного мислення та готовності до інноваційної діяльності [1, с. 73–78]. Отже, комплексний характер підготовки є необхідною умовою формування професійно компетентного й творчо орієнтованого вихователя закладу дошкільної освіти.

До основних педагогічних умов підготовки майбутніх вихователів до розвитку творчості дітей дошкільного віку доцільно віднести сукупність взаємопов'язаних чинників, що забезпечують ефективність формування їхньої професійно-творчої компетентності. Насамперед важливого значення набуває інтеграція інноваційних педагогічних технологій в освітній процес закладів вищої та фахової передвищої освіти. Використання проєктних методів, STEAM-підходів, гейміфікації, інтерактивних форм навчання сприяє розвитку креативного мислення майбутніх педагогів, формує їхню здатність до генерації нових ідей, нестандартного вирішення педагогічних завдань, а також забезпечує орієнтацію на сучасні освітні тренди. Такі технології стимулюють активну пізнавальну діяльність студентів і створюють умови для їх самореалізації у процесі професійної підготовки.

Важливою є практико-орієнтована спрямованість навчання, що передбачає тісний зв'язок теоретичної підготовки з реальною педагогічною діяльністю. Організація педагогічної практики у закладах дошкільної освіти, участь у проведенні занять, освітніх заходів, творчих проєктів дозволяє студентам застосовувати набуті знання у конкретних професійних ситуаціях, формувати практичні вміння організації творчої діяльності дітей, а також набувати досвіду педагогічної взаємодії.

Важливою умовою є розвиток рефлексивних умінь майбутніх вихователів, що забезпечує усвідомлення ними власної професійної діяльності, її результатів та перспектив удосконалення. Формування здатності до педагогічної рефлексії сприяє розвитку критичного мислення, адекватної самооцінки, готовності до саморозвитку та професійного зростання. Рефлексивна діяльність дозволяє майбутнім педагогам осмислювати власний досвід, аналізувати педагогічні ситуації та знаходити оптимальні шляхи їх розв'язання.

Окрему увагу слід приділити використанню діагностичних методик, спрямованих на оцінювання рівня розвитку творчого потенціалу дітей дошкільного віку. Оволодіння майбутніми вихователями відповідними методами діагностики дає змогу визначати індивідуальні особливості дітей, виявляти рівень їхніх творчих здібностей, а також здійснювати індивідуалізацію освітнього процесу. Застосування діагностичного інструментарію є важливим складником професійної підготовки, оскільки забезпечує науково обґрунтований підхід до розвитку творчості дітей [3, с. 58–62]. Реалізація зазначених педагогічних умов у комплексі забезпечує підвищення ефективності підготовки майбутніх вихователів, сприяє формуванню їхньої готовності до розвитку творчості дітей дошкільного віку та відповідає сучасним вимогам освітньої практики.

Організація підготовки майбутніх вихователів до розвитку творчості дітей дошкільного віку в умовах закладів вищої та фахової передвищої освіти передбачає використання різноманітних форм, методів і освітніх практик, що забезпечують поєднання теоретичного навчання з практичною діяльністю та сприяють формуванню професійно-творчої компетентності. У закладах вищої освіти ефективними є такі форми організації освітнього процесу, які орієнтовані на розвиток креативності, дослідницького мислення та педагогічної рефлексії студентів. Важливе місце займає проведення творчих майстерень, спрямованих на формування практичних умінь організації творчої діяльності дітей. Прикладами таких заходів можуть бути: «Майстерня педагогічної творчості вихователя», «Креативні технології в дошкільній освіті», «Розвиток уяви та фантазії у дітей засобами мистецтва». У межах майстерень студенти мають можливість апробувати різні методи й прийоми розвитку творчості, створювати власні дидактичні матеріали, розробляти інтегровані заняття.

Значну роль відіграє виконання проєктних завдань, що сприяє формуванню здатності до самостійного конструювання освітнього процесу. Тематика проєктів може включати: «Організація творчого освітнього середовища в закладі дошкільної освіти», «Використання STEAM-підходу у розвитку творчості дошкільників», «Ігрові технології як засіб розвитку креативності дітей». Проєктна діяльність забезпечує інтеграцію знань із різних дисциплін і формує навички командної роботи. Ефективною формою є також моделювання педагогічних ситуацій, що дозволяє відтворювати реальні умови професійної діяльності. Наприклад, можуть використовуватися такі навчальні кейси, як: «Організація творчого заняття з

використанням нетрадиційних технік малювання», «Розв'язання педагогічної ситуації щодо стимулювання творчої активності дітей», «Індивідуальний підхід до дитини з різним рівнем творчого розвитку». Означені кейси сприяють формуванню професійного мислення та здатності до педагогічної імпровізації. Важливим інструментом є використання портфоліо, яке відображає індивідуальну траєкторію професійного становлення студента. До портфоліо можуть входити: авторські розробки занять («Творча майстерня для дітей старшого дошкільного віку»), дидактичні ігри, результати педагогічної практики, рефлексивні звіти («Мій досвід організації творчої діяльності дітей»).

У закладах фахової передвищої освіти підготовка майбутніх вихователів має більш прикладний характер і орієнтується на формування конкретних професійних умінь. Провідне місце займає практична діяльність, яка реалізується через різні види педагогічної практики, тренінгові заняття та участь у реальних освітніх заходах. Наприклад: «Проведення інтегрованого заняття з розвитку творчості дітей», «Організація художньо-продуктивної діяльності дошкільників», «Підготовка та проведення творчого свята у ЗДО». Така діяльність дозволяє студентам набути досвіду безпосередньої взаємодії з дітьми. Суттєвого значення набувають інтерактивні методи навчання, серед яких тренінги, рольові ігри, ділові ігри, дискусії. Прикладами можуть бути: «Тренінг розвитку креативного мислення майбутнього вихователя», «Рольова гра «Я – вихователь творчої групи», «Ділова гра «Проектуємо креативне заняття». Використання таких методів сприяє активізації пізнавальної діяльності студентів і розвитку їх комунікативних умінь.

Окремий акцент робиться на формуванні професійних навичок, необхідних для організації творчої діяльності дітей, що реалізується через практичні заняття, майстер-класи та лабораторні роботи, наприклад: «Використання нетрадиційних технік малювання», «Створення розвивального середовища для творчої діяльності дітей», «Методика проведення ігор на розвиток уяви». Така підготовка сприяє формуванню готовності до професійної діяльності в реальних умовах. Поєднання різноманітних форм організації підготовки у закладах вищої та фахової передвищої освіти забезпечує комплексний вплив на формування професійно-творчої компетентності майбутніх вихователів та їхню готовність до розвитку творчості дітей дошкільного віку. Експериментальні дослідження підтверджують, що така організація підготовки сприяє підвищенню рівня професійно-творчого потенціалу студентів [6, с. 125–131].

Результати проведеного теоретичного аналізу дають підстави стверджувати, що підготовка майбутніх вихователів до розвитку творчості дітей дошкільного віку є складним, багаторівневим і багатокомпонентним процесом, який потребує системного, науково обґрунтованого підходу. Її ефективність визначається цілісністю професійної підготовки, що передбачає органічне поєднання теоретичної, практичної та рефлексивної складових, а також їхню взаємодію у процесі формування професійно-творчої компетентності майбутнього фахівця.

Установлено, що важливими чинниками підвищення ефективності підготовки є орієнтація освітнього процесу на розвиток творчого потенціалу самих студентів, формування їхньої готовності до інноваційної педагогічної діяльності, здатності до варіативного використання методів і технологій розвитку творчості дітей. Особливого значення набуває впровадження інноваційних педагогічних технологій, зокрема проєктних, інтерактивних, ігрових та STEAM-орієнтованих підходів, що забезпечують активізацію пізнавальної діяльності, розвиток креативного мислення та формування досвіду творчої педагогічної діяльності.

Доведено, що забезпечення практико-орієнтованого характеру навчання, розширення можливостей педагогічної практики, використання моделювання професійних ситуацій та рефлексивних методик сприяють формуванню здатності майбутніх вихователів до ефективної організації творчої діяльності дітей дошкільного віку. Водночас важливою умовою є застосування діагностичного інструментарію, що дозволяє здійснювати індивідуалізацію освітнього процесу та цілеспрямований розвиток творчого потенціалу дітей. Підготовка

майбутніх вихователів має бути спрямована не лише на засвоєння професійних знань і вмінь, але й на формування творчого стилю педагогічної діяльності, готовності до постійного професійного самовдосконалення та інноваційної діяльності в умовах сучасної освіти.

Перспективи подальших наукових досліджень убачаються у розробленні та експериментальній перевірці моделей підготовки майбутніх вихователів до розвитку творчості дітей дошкільного віку з урахуванням процесів цифровізації освіти, інтеграції цифрових інструментів у освітній процес, а також у вивченні можливостей використання міждисциплінарних підходів і сучасних освітніх практик для підвищення ефективності професійної підготовки педагогічних кадрів.

Література

1. Дурманенко О. Л.. Формування творчості майбутніх вихователів у процесі професійної підготовки. *Академічні студії. Серія Педагогіка*. 2022. № 2(4). С. 73–78. DOI: <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2021.4.2.11>
2. Ємчик О. Г. Інноваційна діяльність як вид педагогічної творчості вихователя закладу дошкільної освіти. *Acta Paedagogica Volynienses*. 2023. № 1. С. 25–30. DOI: <https://doi.org/10.32782/apv/2023.1.4>
3. Листопад О. А Проблема діагностування творчого потенціалу у дітей у Західній Європі і США. *Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти : збірник наукових праць*. Рівне, 2014. Вип. 8 (51). С. 58–62.
4. Листопад О. А. Безперервність творчого розвитку особистості в освіті. *Наука і освіта : науково–практичний журнал*. 2012. № 8. С. 91–95.
5. Листопад О. А. Діагностування творчого потенціалу особистості дитини. *Наука і освіта : науково–практичний журнал. Тематичний спецвипуск Традиції та новації сучасної освіти в Україні*. 2013. № 3. С. 98–102.
6. Листопад О. А. Експериментальне дослідження формування професійно-творчого потенціалу майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів *Наука і освіта : науково–практичний журнал. Тематичний спецвипуск «Педагогіка»*. 2015. № 9. С. 125–131.
7. Листопад О. А. Особливості педагогічної творчості вихователя дошкільного навчального закладу. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Серія : Педагогіка*. 2016. Випуск 5 (112). Одеса : ПНПУ імені К. Д. Ушинського. С. 68–73.
8. Формування творчої особистості у дітей старшого дошкільного віку в різних видах діяльності : монографія / О. С. Трифонова, Т. М. Степанова, Т. А. Лісовська та ін. / За заг. ред. д. пед. н., проф. О. С. Трифонові. 2-ге вид., випр. Миколаїв, 2021. 248 с.
9. Lystopad O., Mardarova I., Lystopad N., Hudanych N. Innovative Activity as a Factor in the Professional Development of Preservice Teachers. *Modern vectors of science and education development in China and Ukraine: International annual journal*. Odesa: South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky, Harbin: Harbin Engineering University, 2025. Issue 11. P. 209–222. DOI: 10.24195/2414-4746-2025-11-19

**ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ РОЗВИТКУ
СУЧАСНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ**

**Збірник наукових праць
IX Всеукраїнської науково-практичної конференції**

21 – 22 травня 2026 року

Тези доповідей, повідомлень та виступів опубліковано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть відповідальність за дотримання авторських прав, достовірність інформації, точність наведених фактів, цитат, спеціальної термінології та інших відомостей.

Редакційна колегія залишає за собою право здійснювати літературне та технічне редагування матеріалів, а також вносити редакційні правки, що не змінюють авторського змісту.